

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (متاجر)

بيع فضولی ۳

جلسه ۱۰

استاد وافی

احکام بیع فضولی:

اگر شخصی، مال غیر را با مال خویش ضمیمه نمود و مجموع را فروخت و بعد از اتمام عقد، مالک آن مال عقد را اجازه نداد عقد تبعیض می شود.

یعنی نسبت به مال بایع عقد صحیح بوده؛ و نسبت به مال غیر باطل می باشد.

لذا مالک آن مال اگر مالش را پس گرفت چون بیع تبعیض شده مشتری حق دارد معامله را فسخ کند، مشروط باینکه جاهل به وضع معامله بوده و این طور می پنداشته که مجموع مبیع متعلق به بایع می باشد.

حال اگر معامله را فسخ نمود ثمن بملک او برگشته و مبیع در ملک بایع داخل می شود.

و اگر به آن راضی شد بیع تنها بمقدار مالی که تعلق به بایع داشته صحیح بوده و در مقابل مبیع مقداری از ثمن که معادل مبیع است از آن بایع بوده و ما بقی را وی موظف است به مشتری رد نماید.

کیفیت محاسبه نمودن معادل مبیع از ثمن:

ابتدا مجموع مبیع (مملوک و غیر مملوک) را قیمت نموده و سپس یکی از آن دو، مثلاً مال بایع را جداگانه تقویم کرده و بعد نسبت قیمت آن به مجموع را حساب کرده آنگاه بایع از مجموع ثمنی که نزدش می باشد بهمان نسبت برداشته و باقی را به مشتری باید رد نماید.